

पुनाति ते परिस्रुतः सोमः सूर्यस्य दुहिता । वारिण शश्वता तना ॥४॥
 अध्वर्युयज्ञमानं प्रत्याचष्टे हे यज्ञमान सूर्यस्य दुहिता पुत्री अद्वा ते तव परिस्रुतं
 सुरां सोमं च पुनाति शोधयति अद्वा वै सूर्यस्य दुहितेति श्रुतिः । यद्वा लुप्तोप-
 मानम् ते तव परिस्रुतं सोममिव पुनाति सोमवत्पवित्रां करोति । यद्वा सोमं
 सोमवत्पापनां परिस्रुतं अद्वा पुनाति । केन वारिण वालेन रलयोरैक्यम् गोऽश्व-
 वालवाल्लेन । कीदृशेन वारिण शश्वता शाश्वतिकेन अनादिना । तथा तना त-
 नेति धननाम [निघ० २. १०.] तनेन धनेन धनवृत्तेण धनोत्पत्तिनिमित्तभूतेने-
 त्यर्थः ॥४॥

ब्रह्म क्षत्रं पवते तेज इन्द्रियः सुर्या सोमः सुत आसुतो मदाय ।

शुक्रेण देव देवताः पिपृग्धि रसेनान्नं यज्ञमानाय धेहि ॥५॥

का० [११. २. १०.] उत्तरस्यां पयो वैतसेऽज्ञाविलोमपवित्रेण ब्रह्म क्षत्रमिति ।
 अज्ञमेपलोमकृतपवित्रेण वैतसपात्रे उत्तरदिशि (13.) पयः पुनाति ब्रह्म क्षत्रमि-
 ति मन्त्रेणेत्यर्थः ॥ सुरासोमदेवत्या त्रिष्टुप् आद्यो द्वादशकः द्वितीयस्त्रयोदशार्णः
 अन्यावेकादशार्णो तेन अधिका । हे देव सोम शुक्रेण शुद्धेन वीर्येण त्वं देवताः
 अग्न्याद्याः पिपृग्धि प्रीणीहि । पुनः रसेन घृतादिना सहितमन्नं यज्ञमानाय धेहि
 देहि । यतः सोमो भवान् सुतोऽभिपुतः सन् ब्रह्म ब्राह्मणं क्षत्रं क्षत्रियं तेजः
 कालिमिन्द्रियमिन्द्रियसामर्थ्यं पवते जनयति पवतिर्जननार्थः यज्ञादेव सर्वोत्पत्तेः
 सोमे उपचर्यते । आसुतः सुर्या तीव्रीकृतः सन् भवान् मदाय च भवति । ईदृ-
 शसामर्थ्ययुक्तस्त्वं देवान्यज्ञमानं चाभीष्टेन प्रीणीहीत्यर्थः ॥५॥

a. कुविदङ्गं यवमन्तो यवम्

b. उपयामगृहीतोऽस्यश्चिभ्यां वा सरस्वत्यै वेन्द्राय वा सुत्राम्णे ।

c. एष ते योनिस्तेजसे वा वीर्याय वा बलाय वा ॥६॥

का० [११. २. १२. १३.] पयोग्रहान्गृह्णाति कुविदङ्गेति पृथगुपयामयोनी । एवं
 सुरापयसोः पावनं कृत्वा कुविदङ्गेति मन्त्रेणैव त्रीन्यपयोग्रहान्गृह्णाति मन्त्रपाठे उ-